

WYROK Z DNIA 1 SIERPNI 2007 R.

IV KK 119/07

Artykuł 413 k.p.k. określający składniki wyroku nie przewiduje, aby wyrok zawierał „wizerunek oskarżonego”, zatem orzeczenie przez sąd o publikacji wyroku wraz z tym wizerunkiem, stanowi przekroczenie upoważnienia wynikającego z art. 50 k.k., a tym samym rażąco naruszenie prawa, mające istotny wpływ na treść orzeczenia.

Przewodniczący: sędzia SN J. Steckiewicz (sprawozdawca).

Sędziowie: SN E. Strużyna, WSO (del. do SN) T. Artymiuk.

Prokurator Prokuratury Krajowej: W. Grzeszczyk.

Sąd Najwyższy w sprawie Marka P., skazanego z art. 178 a § 1 k.k. i art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 1 sierpnia 2007 r. kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego od wyroku Sądu Okręgowego w N. z dnia 29 listopada 2006 r., utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w N. z dnia 5 września 2006 r.,

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i utrzymany nim w mocy wyrok Sądu Rejonowego w N. w części nakazującej publikację wizerunku oskarżonego (...).

U Z A S A D N I E N I E

Sąd Rejonowy w N. wyrokiem z dnia 5 września 2006 r., uznał Marka P. za winnego tego, że: „w dniu 21 kwietnia 2006 r., w N. kierował samo-

chodem osobowym marki Polonez będąc w stanie nietrzeźwości – wynik badania alkotestem: I badania 1,44 mg/l, II badania 1,56 mg/l, ponadto kierując wyżej wymienionym pojazdem naruszył sądowy zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczony prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w N. na okres (72 miesiące, 6 lat) od 18.01.2005 r. do 18.01.2011 r., tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 178a § 1 k.k. i art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za co wymierzył karę 2 lat pozbawienia wolności oraz orzekł dwa środki karne – zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 10 lat i podania niniejszego wyroku do publicznej wiadomości poprzez trzykrotne ogłoszenie go w Gazecie K. wraz z publikacją wizerunku oskarżonego”.

Apelację od tego orzeczenia wniósł obrońca skazanego i zarzucając wymierzenie Markowi P. rażąco niewspółmiernie surowej kary oraz „niesłuszne zastosowanie środka karnego w postaci publikacji wizerunku oskarżonego, co jest sprzeczne z art. 50 k.k. w zw. z art. 197 – 199 k.k.w.”, postulował warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności i uchylenie wyroku w części nakazującej publikację wizerunku oskarżonego.

Sąd Okręgowy w N. wyrokiem z dnia 29 listopada 2006 r., zaskarżony wyrok utrzymał w mocy, uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

Wypowiadając się w kwestii środka karnego, o którym mowa w art. 39 pkt 8 k.k. Sąd odwoławczy wyraził pogląd, że „orzeczenie publikacji wizerunku oskarżonego w gazecie jest szczególnym sposobem podania wyroku do publicznej wiadomości...”.

Kasację od wyroku Sądu Okręgowego w N. wniósł obrońca skazanego i zarzucił mu, że nie uchylił wyroku Sądu pierwszej instancji, którym orzeczono środek karny nieznanym ustawie, w postaci podania wyroku do publicznej wiadomości wraz z wizerunkiem oskarżonego (obraza art. 439 § 1 pkt 5 k.p.k.). Podnosząc ten zarzut obrońca postulował uchylenie w całości zaskarżonego orzeczenia oraz utrzymanie nim w mocy wyrok Sądu Re-

jonowego w N. z dnia 5 września 2006 r. i przekazanie sprawy Sądowi właściwemu do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu kasacji wskazano, że wizerunek oskarżonego nie jest elementem wyroku, a opublikowanie go było dla oskarżonego dodatkową dolegliwością.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest uzasadniona, jednak nie z tego powodu, że doszło do obrazy art. 439 § 1 pkt 5 k.p.k.

Sąd pierwszej instancji orzekając środek karny – podanie wyroku do publicznej wiadomości – nakazał nie tylko ogłoszenie go w czasopiśmie, ale również polecił dołączyć do niego wizerunek oskarżonego. Sąd odwoławczy rozstrzygnięcie to uznał za prawidłowe, tym samym zaakceptował stanowisko, że przeznaczony do opublikowania wyrok może być „uzupełniony” o element, który w nim nie występuje.

Artykuł 413 k.p.k. wymienia, w sposób wyczerpujący, składniki, które muszą być zawarte w każdym wyroku. Wśród nich nie ma wizerunku oskarżonego.

Z kolei art. 50 k.k. stanowi, że podanie wyroku do publicznej wiadomości może nastąpić tylko w wypadkach przewidzianych w ustawie, w formie określonej przez sąd. Decydując się zatem (lub będąc do tego zobowiązany) na orzeczenie omawianego środka karnego sąd musi ograniczyć się do określenia formy publikacji wyroku (w całości lub w wybranych fragmentach) oraz miejsca, w którym ona nastąpi, bez możliwości dołączania do niego innych jeszcze treści.

W świetle powyższego, w ocenie Sądu Najwyższego, wbrew twierdzeniom autora kasacji, w rozpoznawanej sprawie nie doszło do orzeczenia środka karnego nieznanego ustawie, natomiast miało miejsce naruszenie art. 50 k.k., przez przekroczenie upoważnienia zawartego w tym przepisie.

W przekonaniu Sądu Najwyższego naruszenie prawa karnego materialnego było rażące i miało istotny wpływ na treść orzeczenia.

Rażące naruszenie prawa wynikało z błędnej interpretacji art. 50 k.k. dokonanej przez Sąd Okręgowy w N., który uznał, że „... publikacja wizerunku oskarżonego jest szczególnym sposobem podania wyroku do publicznej wiadomości...”. Pogląd ten, w świetle przedstawionej wcześniej argumentacji jest oczywiście nieuzasadniony. Rażące naruszenie omawianego przepisu miało istotny wpływ na treść orzeczenia, bowiem doszło do dodatkowego i pozaustawowego napiętnowania oskarżonego, a przez to naruszone zostały również funkcje gwarancyjne prawa karnego.

Podsumowując, skoro art.413 k.p.k. określający składniki wyroku nie przewiduje, aby wyrok zawierał „wizerunek oskarżonego”, to orzeczenie przez sąd o publikacji wyroku wraz z tym wizerunkiem, stanowi przekroczenie upoważnienia wynikającego z art. 50 k.k., a tym samym rażące naruszenie prawa, mające istotny wpływ na treść orzeczenia.

Podjęte przez Sąd Najwyższy rozstrzygnięcie spowodowało, że wniosek obrońcy o uchylenie wyroku zaskarżonego kasacją oraz utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, stał się bezprzedmiotowy.